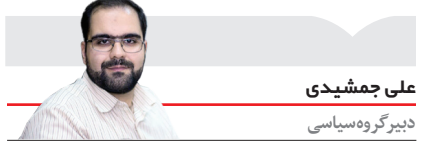

لاریجانی گفت برای انتخابات اسفند برنامه‌ای ندارد، قصد او احیای سیاسی برای ۱۴۰۰ است یا...؟

شروع انتخابات ۱۴۰۰

علی جمشیدی

دبیر گروه سیاسی

یکی از سئوال‌های مهم انتخابات اسفندماه ۹۸ پاسخ داده شد، علی لاریجانی دیروز اعلام کرد در انتخابات مجلس کاندیدا نمی‌شود. او که روز گذشته را در قم سپری می‌کرد، در جمع خبرنگاران درخصوص حضور در انتخابات مجلس گفت: «به‌رغم حضور سه‌دوره‌ای در مجلس به‌عنوان نماینده مردم قم، برنامه‌ای برای شرکت در انتخابات دوره آینده مجلس شورای اسلامی ندارم. تقریباً سه دوره وکیل مردم شریف قم بوده‌ام که برای من افتخار بود، مردم قم حق بسیار زیادی بر گردن ایرانی‌ها دارند زیرا پیش‌رو در تشیع و انقلاب بودند اما به‌صورت کلی برنامه‌ای برای آینده و حضور در مجلس ندارم.» این اظهار نظر البته در حالی است که چندی پیش خبری از قول او در رسانه‌ها منتشر شد مبنی بر اینکه تا کنون هرچه داشته‌برای کشور به کار گرفته‌است و بعد از این بنایی برای حضور در انتخابات ندارد. آن موضع غیررسمی اما حال‌دار جمع خبرنگاران گفته شده و ظاهراً قطعی یافته است و به این صورت انتخابات آینده و مجلس یازدهم را باید تحت تاثیر چنین تصمیمی تصور کرد. البته باید این نکته را هم همیشه در ذهن داشت که در سیاست هیچ چیز قطعی و صددرصدی نیست و هر چیزی ممکن است تحت شرایطی به‌وقوع بپیوندد! **سابقه** پیش از هر نکته‌ای باید به پیش‌زمینه‌های احتمالی تصمیم علی لاریجانی برای خداحفاظی با مجلس اشاره کرد و دید چرا او با سابقه سه دوره ریاست، حالا چنین تصمیمی گرفته است.

اولین دلیل را باید در کاهش محبوبیت علی لاریجانی در قم دید. او در انتخابات گذشته برای کسب رتبه اول مغلوب کاندیدای اصولگرایان یعنی احمد امیرآبادی شد و نهایتاً با

امیر محبیان، استاد دانشگاه و کارشناس مسائل سیاسی در گفت‌وگو با «فرهنگیستان» خبر مربوط به کناره‌گیری علی لاریجانی از کاندیداتوری در انتخابات مجلس شورای اسلامی را بررسی کرد و به سئوالاتی درباره ترکیب مجلس آتی و آینده سیاسی علی لاریجانی پاسخ داد. مشروح این گفت‌وگو در ادامه از نظر می‌گذرد.

۱۱۱

آقای لاریجانی اعلام کرد «بنده سه دوره وکیل مردم قم بودم و افتخاری برای من بود، اما در این دوره از انتخابات برنامه‌ای برای شرکت ندارم.» ارزیابی شما از این اظهار نظر چیست؟ آیا لاریجانی به‌صورت قطعی در انتخابات حضور نخواهند داشت؟

این جمله متفاوت است با اینکه ایشان بگوید قصد قطعی برای حضور در انتخابات ندارم. واقع ماجرا این است درمورد آمدن یا نیامدن آقای لاریجانی بحث‌های زیادی وجود دارد. برخی معتقدند جریانی شدیداً در پی این است که آقای لاریجانی از قم رای نیآورد یا اساساً کاندیدا نشود، برخی بر آنند که جریاناتی درون قم مایل هستند آقای لاریجانی که از خانواده روحانیت است، به‌عنوان نماینده قم در مجلس حضور داشته باشد و طبیعتاً وقتی نماینده قم هم رئیس مجلس باشد اعتباری برای قم در پی خواهد داشت. درمورد صحبت اخیر آقای لاریجانی که گفته برنامه‌ای ندارم، من این سخن را به‌معنی انصراف قطعی از کاندیداتوری تلقی نمی‌کنم. یعنی این جمله آن استحکام لازم را برای عدم کاندیداتوری ندارد. مگر اینکه ایشان با پایان مهلت رسماً ثبت‌نام نکنند.

اگر ایشان شرکت نکنند تکلیف مجلس آینده چطور است، چون قبلاً هم این مطلب را بیان کردند و احتمال این کم نیست که ایشان شرکت نکنند، این کار چه اثری بر مجلس آینده خواهد داشت؟ طبیعتاً رقابتی بین سرگروه‌ها برای ریاست مجلس شروع می‌شود، اصلاح‌طلبان از یک‌سو و درون جریان اصولگرا هم چند نفر احتمال دارد بخواهند خود را مطرح کنند و باید دید سربلست‌ها چه کسانی خواهند بود و در عین حال ممکن است از بین مستقلین هم افرادی خود را کاندیدا کنند.

این احتمال وجود دارد آن جریانی که به‌نوعی بین چپ و راست مطرح می‌شود آقای لاریجانی در این سال‌ها آن را شکل داده‌بود، منتفی شود؟ بله، اگر آقای لاریجانی نباشد اینکه کس دیگری بتواند این نقش را بازی کند سخت خواهد بود.

اینکه کسی به قوت علی لاریجانی بتواند پیروز شود و مانند او نقش آفرینی کند؟ بله، اینکه کسی بتواند نقش واسطه‌ای را بین جریانات موجود از موضع عملگرایی مانند علی لاریجانی انجام دهد، کمتر است.

با توجه به شرایط امروز احتمال موفقیت یا پیروزی اصولگرایان را بیشتر می‌دانید یا اصلاح‌طلبان یا مستقلین؟ با توجه به وضعیت موجود احتمال موفقیت اصلاح‌طلبان کاهش یافته

حالا دو ریسک مهم جلوی علی لاریجانی قرار دارد، اول اینکه آیا او امکان پیروزی در انتخابات را دارد یا خیر؟ دوم ریسک مجلس قرار بگیرد؟ این دو سئوال بسیار مهم که احتمال هیچ کدامشان برای لاریجانی قابل توجه نیست شاید اصلی‌ترین دلایل او برای عدم شرکت در انتخابات مجلس باشد، چرا که شکست در هر سطحی آینده سیاسی او را با چالشی جدی مواجه خواهد کرد.

سومین نکته جدایی او از اصولگرایان است. چه اینکه علت این اتفاق همراهی و اتفاق نظر وی با دولت و حتی اصلاح‌طلبان در بزرگراهی مانند انتخابات مجلس دهم بوده باشد یا مسائل دیگر، واقعیت کنونی این است که لاریجانی امروز نه تنها با پایداری‌ها که اظهارنظرش است که با بخش بزرگ‌تری از اصولگرایان زاویه جدی دارد و طبیعتاً از همراهی آنها در مناسبات و میدان رقابت سیاسی برخوردار نیست. همین شورای اقدام ائتلاف اصولگرایان که چندی قبل، پیش قدم شدند و لیست انتخاباتی خود را در قم در غیاب نام علی لاریجانی با احمد امیرآبادی، مجتبی ذوالنور و علیرضا زاکانی بستند همین نشانه این ماجراست و نشان می‌دهد لاریجانی نمی‌تواند روی بدنه رای این جریان در قم که کم هم نیست، حساب کند. از طرفی اصلاح‌طلبان در قم نه بدنه دارند و نه بعد از جدایی نعمتی و جلالی از فراکسیون امید مجلس نهم، علاقه‌ای برای حمایت لاریجانی. آنها البته با مواضع اخیر خود این پیام را به علی لاریجانی داده بودند که نمی‌خواهند از وی حتی در صورت نامزدی در تهران حمایت کنند. وضعیت مجلس آینده چگونه خواهد شد؟ علی لاریجانی در مجلس گذشته در قامت یک بازیگر میان جریانات سیاسی حاضر شد و توانست رای اصولگرایان را از سر الزام و جلوگیری از پیروزی یک اصلاح‌طلب و رای مستقلین را با تشکیل فراکسیون مستقلین در حمایت از خود و دولت،

امیر محبیان در گفت‌وگو با «فرهنگیستان»:

غیبت در مجلس، شانس علی لاریجانی را برای ریاست جمهوری کاهش می‌دهد

کم است و به میزان قابل توجهی مشخص است که آنها فرصت ایفای نقش آلترناتیو را نخواهند یافت زیرا بخش‌هایی از جامعه از جناح‌ها عبور کرده‌اند.

آینده سیاسی علی لاریجانی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ بر فرض اینکه آقای لاریجانی در این انتخابات حضور پیدا نکنند، کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری خواهد شد؟ مشخص نیست ولی به احتمال زیاد ایشان هم به مجمع تشخیص مصلحت نظام خواهند رفت، چرا که احتمال ریاست جمهوری برای لاریجانی در صورتی که ایشان امکان حضور و نقش آفرینی را در مجلس از دست بدهد، کاهش می‌یابد.

عدم حضور آقای لاریجانی در مجلس در افکار عمومی به‌عنوان علامتی شناخته خواهد شد؛ اینکه ایشان به‌دلیل عدم توان رای آوری کاندیدا نشده است. از طرفی موقعیت ایشان برای موفقیت در انتخابات ریاست جمهوری کاهش خواهد یافت، چون احتمال اینکه مخالفان آقای لاریجانی در مجلس موقعیت بالاتری بگیرند، وجود دارد و همین هم نمره منفی برای ایشان تلقی خواهد شد.

آقای لاریجانی در این دو سال باقی‌مانده تاریخ ریاست جمهوری می‌تواند وجهه خود را بازسازی کند؟ شدنی است ولی لازمه این است که کل جریان اصولگرا را با خود بازسازی کند و این امر ناشدنی نیست ولی بسیار سخت است.

است، یعنی دایره مخالفت با دولت اثرات خود را روی اصلاح‌طلبان خواهد گذاشت، اما اینکه به پیروزی کامل اصولگرایان خواهد انجامید را نمی‌توان با قطعیت مطرح کرد. باید ببینیم هنگام انتخابات فضای کشور به کدام سمت خواهد رفت.

چقدر شبیه تقسیم سه‌گانه جریانات سیاسی مجلس کنونی است. از دیدگاه بنده ترکیب مجلس آینده یا به این سمت خواهد رفت که یک جریان غلبه بالایی بر دیگران داشته باشد، یا مجلس اتمیزه خواهد شد و جریانات خرد بر جریانات جناحی غلبه پیدا خواهند کرد.

کدام یک احتمال بیشتری دارد؟

این بستگی به عملکرد شورای نگهبان دارد. یعنی اگر چهره‌های اصلی جریانات سیاسی به‌ویژه اصلاح‌طلبان حذف شوند احتمال اینکه مجلس به سمت ظهور جریانات خرد و کوچک پیش برود، بیشتر است.

این تحلیل شما با توجه به بیانیه میرحسین موسوی و آن بیانیه ۷۷ نفره است؟

کل این مسائل نشان‌دهنده این است که اصلاح‌طلبان تا حدود زیادی فضای اجتماعی را از دست داده‌اند و بخش‌هایی از آنها تلاش می‌کنند با گرفتن موضع رادیکال، خود را به افکار عمومی نزدیک کنند تا بتوانند نقش آلترناتیو را بازی کنند، ولی احتمال موفقیت‌شان در این مسیر بسیار

عضو فراکسیون امید:

مقایسه نظام اسلامی با رژیم طاغوت ناجوانمردی است

روزهای گذشته بارها بر این نکته تصریح کرده بودند که عمده کشته‌شده‌ها با شلیک از پشت به قتل رسیده‌اند. از سوی دیگر احتمالاً هیچ عقل سلیمی نمی‌پذیرد در شرایطی که اغتشاشگران به کلانتری و پایگاه بسیج حمله‌ور شده و قصد تصرف سلاح‌های موجود در این اماکن را داشتند صرفاً تماشاگر باشند و محض جلب رضایت خاطر BBC و ایران اینترنشنال، خاتمی، موسوی و... قید تأمین امنیت عمومی جامعه را بزنند و راه را برای بیشتر مسلح‌شدن اغتشاشگران باز بگذارند. گذشته از اینها به‌نظر می‌رسد محصوران در تلاشند با نشان دادن فعالیت‌هایی رادیکال، ضمن احیای موقعیت اجتماعی رو به افول خود و جلوگیری از فراموش شدن شان لایه‌لای دغدغه‌های معیشتی و اقتصادی، در جایگاه آلترناتیو حاکمیت بنشینند و برای روزهای میاد برنامه بچینند.

احمد مازنی، عضو فراکسیون امید با اشاره به اغتشاشات اخیر و تلاش برخی برای ارائه این صورت‌بندی که عمده کشته‌شدگان از مردم عادی بوده و دست نظام به خون مردم بی‌گناه آلوده شده است، به «فرهنگیستان» گفت: «نخست باید این مسأله را روشن کرد که نظام با مسئولان نظام متفاوت است و کلیت حاکمیت، مردم،

تعمایت ارضی، قانون اساسی و مجموعه‌هایی را که در این چارچوب عمل می‌کنند، شامل می‌شود.» وی افزود: «افراد در این سیستم در سطوح مختلف می‌آیند و می‌روند، بنابراین اگر جایی اشکالی دیده می‌شود و اتهامی وارد می‌آید، این اتهام ناظر به مسئول یا مسئولانی است که خطا کرده‌اند. لذا فقط بدخواهان ملتند که اشکالات را به کل نظام نسبت می‌دهند.»

این نماینده مجلس حوادث اخیر را پدیده‌ای چندوجهی تلقی کرد که نمی‌توان تنها یک بعد آن را دید و ادامه داد: «اغتشاش و تخریب اموال عمومی مشخصاً مربوط به بدخواهان ایران و جمهوری اسلامی است و نمی‌توان در این میان نقش ایالات متحده، صهیونیست‌ها و همچنین عناصر منحرفی را که زمانی در داخل بودند و بعد به دشمن پیوستند و در جایگاه اپوزیسیون نشستند، نادیده گرفت.»

مازنی خاطر نشان کرد: «باین حال پیامبر اکرم (ص) تعبیری دارند با این مضمون که از فقر بر شما بیمناک نیستم بلکه از سوءتدبیر بیش از همه بر شما نگرانم. لذا ما باید برای سوءتدبیرها به اندازه سهمی که در زمینه‌سازی برای این اعتراضات داشت، پاسخگو باشیم. ما

به‌جای توجه‌به‌فایده‌شفافیت، هزینه‌پنهان کاری را پرداخت کردیم، در حالی که اگر با مردم اقناعی برخورد می‌شد و نمایندگان مردم در جریان مسأله بودند و این اقدام در یک فرآیند تدریجی عملیاتی می‌شد در آن صورت صف‌ها مشخص بود و معترضان با کسانی که از اعتراض بحق مردم سوءاستفاده می‌کنند، قابل تمیز دادن بود.»

این عضو فراکسیون امید با بیان آنکه قسوه‌محربه بهتر از این می‌توانست عمل کند، تصریح کرد: «دولت باید پاسخگوی این سوءعملکرد باشد و ما نیز استیضاح‌ها و سوال‌ها را از این منظر مطرح کردیم والا غرض شخصی با کسی نداریم.»

مازنی با اشاره به لزوم دلجویی از آسیب‌دیدگان تأکید کرد: «مسئولان باید به مردم اعتماد کرده و با آنها به‌گفت‌وگو بنشینند تا مشکلات با تفاهم عمومی حل شوند.»

وی با اشاره به بیانیه دیروز میرحسین موسوی و طرح این ادعا در آن که نحوه برخورد با مردم همانند چیزی بود که سال ۵۷ در میدان ژاله اتفاق افتاد، افزود: «ممکن است جایی لغزش صورت گرفته باشد ولی مقایسه نظام دموکراتیک، مردمی و انقلابی ایران که ریشه در خون شهدا دارد با رژیم شاه که تا بن دندان مجزبه به تجهیزاتی بود که دشمنان ملت ایران در اختیار آن قرار داده بودند و اصلاً امکان اصلاح در آنجا وجود نداشت و مردم هم دقیقاً به همین دلیل علیه آن انقلاب کردند، جوانمردانه نیست.»

وی درخصوص تأویت پورانه سلحشوری، دیگر عضو فراکسیون امید مبنی بر اینکه مردم با گلوله جواب اعتراض خود را گرفتند نیز گفت: «با شناختی که از ایشان دارم بعدی می‌دانم این نظر ایشان باشد.»

۹ درنگ